

20.438

Martes 31. de Enero
à las 9. por la mañana.

Handwritten text, possibly a signature or date, written in a cursive script. The text is partially obscured by a dark ink smudge or stain.

Foll. 20.438
PUBLICA DISCEPTATIO,

LOCORUM THEOLOGICORUM FRUCTUS,

UNO ANNO COLLECTOS , AMPLECTENS.

HABENDA

A D. JANUARIO MENA, ET VALENZUELA,

ORCELENSIS COLLEGII-SEMINARII ALUMNO TOGATO.

PRAESES ERIT

D. THOMAS ROVIRA , ET XIMENEZ,

eiusdem Seminarii alumnus , sacrae Theologiae

Doctor , et Cathedraticus

suffectus.

*Locus certaminis (Episcopali sede vacante)
eiusdem Collegii Templum.*

DIE XXII MENSIS JUNII ANNI M.DCC.XCI.

MURCIAE:

Apud VIDUAM Philippi Teruel : Via Lintearia.

D. O. M.

Eiusque purissimae Matri sub immacula-
tae Conceptionis Mysterio has Locorum Theo-
logicorum Theses

D. O. C.

JANUARIUS MENA, ET VALENZUELA.

MURCIAE

LOCORUM THEOLOGICORUM

INDOLES , NUMERUS , ET NATURA.

I Nstitutionem omnem de re quacumque susceptam à definitione proficisci debere, optimè scimus: ne itaque in ipso limine offendere videamur, Loci Theologici notio est equidem tradenda. Eius nomine feracissimas agnoscimus argumentorum scatebras, quæ avitam fidei, morumque puritatem sartam, tectam conservare, atque à foedis heterodoxorum conviciis vindicare possimus.

2 Quamquàm in huiusmodi Locorum certo, fixoque numero firmando mens una, eademque non sit; clarissimi, illustrissimique viri Melchioris Cani elenchum comprobantes, denario plures, paucioresve minimè recipimus.

3 En illorum specimen: Scriptura Sacra, Christi Domini, Apostolorumque Traditiones, Sacrosancta Concilia, Catholicae Ecclesiae consensus, Romani Pontificis iudicium, auctoritas Sanctorum Patrum, Doctorum Scholasticorum, ac iuris Pontificii, Historiae cum Ecclesiasticae, tum prophanae, Philosophorum, et Jurisconsultorum, humanae tandem rationis.

4 In iis Theologica omnia argumenta delitescent, eo scilicet discrimine, ut quæ ex septem prioribus

A

eli-

eliciantur , propria sint huius facultatis ; quae verò ex tribus posterioribus , adscriptitia sint , ac veluti ex alieno emendicata.

5 Eandem in omnibus vim , idemque pondus si quaeras , oleum et operam perdis , namque alia certum penitus atque invictum , alia autem non ita firmum Theologis argumentum suggerunt.

SCRIPTURA SACRA.

1 Religionem pessumdare , et exterminare eo solo fine Athei nituntur , ut , excusso eius iugo , genio facilius indulgere , cupiditatibusque suis habenas impunè laxare queant : verùm illius semina , ac fundamina omnibus hominibus indita nunquam radicitùs extirpare , penitusque abolere valebunt.

2 Quàmvis naturae instinctus , rationisque discursus omni homini inspirent Dei reverentiam , et cultum ; coecutiet quidem , et hallucinabitur humana ratio sibi permissa , ac in turpissimos errores , absurdissimasque superstitiones saepe saepius impinget Divinae Revelationis face destituta.

3 Hanc ab ipso Mundi exordio ad nos usque mirabili providentià tot inter ac tantas rerum perturbationes , et vicissitudines temporum integram , atque illibatam iugiter conservatam , fermè totam nobis exhibent hi libri , qui apud Christianos *Sacra Scriptura* appellantur.

4 Ecce ergo primum Theologorum locum , primumque fontem , quo Dei epistolam ad homines missam , seu ipsius verbum litteris exaratum intelligimus.

Li-

(III)

5 Librorum, ex quibus Divina coalescit Scriptura, alii ad vetus, ad novum alii Testamentum spectant.

6 Nec omnes eiusdem generis, quoniam Legales quidam, Historici aliqui, Prophetici nonnulli, nec Sapientiales desunt.

7 Ex eis nullum reperire fas est, cui tetram abiectamque suppositionis labem affingere queas, quia veri omnes sunt, et genuini.

8 In funestissima illa Iudaeorum epocha, in qua Ierusalem à Nabuzardan captà, et eversa, templum combustum, omnesque illius domus in cineres et favillas fuere redactae, cuncta Legis volumina minime perierunt.

9 Rex Antiochus caeco licet furore abreptus, plurimos Sacros Scripturae Codices flammis voracibus addixerit; grassari tamen haud potuit in omnes, quos Iudaei per totum Orbem diffusi summa cum veneratione conservabant.

10 Nullo ergo unquam tempore Sacri Libri penitus deperditi fuere.

11 ; Quid? Divina dirigente providentià, ita integri, et impolluti semper extiterunt in his, quae fidei dogmata, morumque regulas spectant, ut nullà castigatione indigerent.

12 Fatemur tamen eos non sic puros ad nos usque devenisse, ut vel à tenuissimis quibuscumque mendis, levisque momenti erratis immunes legamus.

13 Fulgentissimam Divinae veritatis lucem extinguere nonnulli tentarunt, Deum Optimum Maximum falsa nonnunquam protulisse verba blasphemantes; sed mentita est eorum iniquitas sibi.

)(IV)(

14 Apage petulantia, et foeda verba illorum, qui ex ordinaria, ut vocant, potentia vel per se, vel per administrum mentiri Deum, aut fallere posse fabulabantur.

15 Nec hîc sistimus, quinetiam toto animi nisu, totisque lacertis tuebimur, obscoenas mendacii sordes cum nitidissima Divinae veritatis pulchritudine adeo opponi, ut, etsi absoluta sua potentia utatur Deus, ullo haud tempore amico foedere copulabuntur.

16 Plenis faucibus mentiuntur impiissimi illi homunciones, qui Sacram Scripturam parum reverentes, Divinam non esse ore nimis duro ausi sunt pronunciare.

17 Principem igitur sanctarum Scripturarum auctorem Deum cognoscamus necesse, qui et hominibus instrumentorum instar fuit usus.

18 Supremam, terribilemque Dei maiestatem nullatenus dedecet quidquid in sacris adinvenitur Libris, quin potius nedum res et sententiae, sed et singula eorum verba Spiritu Sancto insufflante litteris consignata fuerunt.

19 Hinc corruiet vetus illa cantiuncula, quam nonnulli tribuunt Erasmo (ita necne docuerit Erasmus, non disputo) sacros nimirum Scriptores à Spiritu Sancto fuisse quidem praeservatos, ne in gravioribus rebus, quae ad fidem pertinent et ad mores, errarent; in levioribus autem proprio genio fuisse relictos, in quibus aut memoria sint lapsi, aut minus certa conscripserint.

20 Moysis, caeterorumque sacrorum Scriptorum libertati iniuriam nullam fecit Spiritus Sanctus, licet
eos

eos ita adiuverit, ut nullatenus errare, labique vel in minimis pateretur.

21 Sacrae Scripturae dignitatem haudquaquam obtineret liber à prophano auctore humana industria conscriptus, etsi Spiritus Sanctus illum approbaret, vel declararet falsi nihil continere.

22 Sacrosanctam veteris, novique foederis Scripturam pretiosissimo infallibilitatis dono gaudere apud nos ratum, fixumque est.

23 Probris, ac sibilis nos hìc recipiunt hi, quos coeca rapit impietas, nullaue movet religio: quamplurima in utroque Testamento veritati minus consona, sibiue invicem pugnantia detecta fuisse clamant: sed ad examen revocata, ac diligenter inspecta, non ut prima fronte illis apparuerunt, iudicata haec sunt. Verbo: mendacia nulla, nullique oppositi sermones in Divinis Codicibus cernuntur. Id, quod et Sanctorum Patrum operibus, et Catholicorum in Sacram Scripturam commentariis ipsis palam detegissemus, si (¡ proh dolor !) temporis, rationisque angustiae non obstitissent. Quapropter ea solùm, de quibus Cl. viri Melchior Canus secundo de Locis Theologicis libro, II. & XVI. capite, Carolus Billuart tract. de Relig. Diss. IX. art. II. ac Petrus Annatus secundo Apparatus libro, XII. & XIII. cap. expendemus, ac in concordiam prosperè adducemus.

24 Qui ex libris auctore Deo conscriptis efficitur index, haud immeritò Canon appellari solet; triplicemque esse, Iudaeorum, Catholicorum, et Haereticorum compertum exploratumque est.

25 Antiquitatis monumentum nullum invenies, ex quo

quo plures, paucioresve quam duos supra viginti apud Iudaicam gentem canonicos extitisse libros, evincere queas.

26 Plurimorum tamen, quos peperit olim Iudaeorum ingenium, sacra pagina meminit, quosque nullibi reperies, etiamsi diligenter quaesieris, imo Iosephi tempora non adspexerunt.

27 Verum nec sacros, nec canonicos eos fuisse iudicamus, quoniam ad cognitionis tantum ubertatem attinebant, utpote cum ab hominibus non inspiratione divina, sed historica diligentia conscriptos illos nobis exponat M. P. Augustinus.

28 Iudaeorum canonem construxit Esdras universae legis apprime peritus, qui sacros Codices in Ierosolymorum urbis conflagratione à vulcania peste liberatos in unum corpus redegit, à mendis abstersit, appositèque collocavit.

29 Verumtamen non ab Esdra suam auctoritatem hic canon accepit, sed à magna Synagoga, quae in amplissimum coetum coacta Esdrinum canonem probavit.

30 Hosce vetusti, novique foederis libros quotquot quovis saeculo Catholicae fuerunt Ecclesiae, tamquam canonicos receperunt: Moysis Pentateuchum, librum Iosue, Iudicum, Ruth, Regum quatuor, Paralipomenon duos, Esdrae, et Nehemiae duos, Iob, Psalterium CL. Psalmorum, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum Canticorum, Prophetas maiores quatuor, minores duodecim: Matthaei, Marci, Lucae, Ioannis Evangelia, Apostolorum Acta, omnes Pauli Epistolas, eà dumtaxat, quae ad Hebraeos est, demptà, duas
tan-

tandem canonicas Epistolas , Petri videlicet unam, Ioannisque alteram.

31 Esther, Baruch, Danielis pars, Tobias, Iudith, Sapientia , Ecclesiasticus , Machabaeorum primus , et secundus : Marci , Lucae , Ioannis partes quaedam, ad Hebraeos Epistola , atque ea , quae Iacobi est , Petri posterior , primae Ioannis particula , secunda , et tertia Ioannis , Epistola Iudae , et Apocalypsis non eandem semper obtinuerunt sortem , cum in plurium Ecclesiarum canonem desiderarentur.

32 Hodiernus Catholicorum canon eos omnes omnino libros amplectitur , quos Tridentina Synodus sessione IV. recenset , quique desideranti illico suo ordine detegentur.

33 Hunc Sacrarum Scripturarum canonem à Tridentinis Patribus primò confectum adserere non audeamus ; quoniam si Baruch librum cum Ieremia complectaris , iam pridem editum leges Innocentii I. & Gelasii temporibus.

34 Imo Apostolorum tempestate fuisse canonicos, ac primitivae Ecclesiae fuisse persuasum eos libros divinitus conscriptos , nihil est , quòd dubitemus.

35 Exitiosae illi hominum turbae , lethali haereseos coinquinatae veneno , sacrorum librorum numerus unus , idemque non est (nec fuit antiquitus) cum pro sua quisque dispari , instabilique natura dissimilem canonem construxerit.

36 Quos canonicos habuit libros Iudaeorum Synagoga , uno dempto Daniele , qui Hieronymo teste , Chaldaico fuit sermone conscriptus , Hebraicis characteribus primam conspexisse lucem pro comperto habemus.

Ex

37 Ex illis autem , quos veteri Ecclesiae Iesu-Christi addidit sponsa , quosdam Hebraico, Chaldaico alios , nonnullosque Graeco statuimus idiomate exaratos.

38 De novo nunc loquimur Testamento , quod Graecum fuisse non dubium est , excepto Apostolo Matthaeo , qui Evangelium Hebraicis litteris edidit. De Pauli ad Hebraeos Epistola idem ac de Matthaeo esto iudicium.

39 In Hebraico veteris Testamenti textu , qui hac legitur aetate , minutula quaedam , exiguaeque menda conspiciere licet.

40 Caeterum non tanti sunt huiusmodi errores, ut in his, quae ad fidem, et bonos mores pertinent, Sacrae Scripturae integritas desideretur.

41 Quod duabus praecedentibus positionibus de Hebraeo veteris scripsimus , idem omnino de Graeco novi intellectum volumus.

42 Biblicorum in diversa idiomata translationis licentiam , utilitatemque comprobarunt Graeca , Latina , et vernacula , de quibus pauca.

43 Diversa opinantium circa Graecarum versionum numerum reiicimus placita , eisque tantum , quibus decem recensere libuit , manus damus.

44 Eas inter caput extulisse , quae Septuaginta Interpretum nuncupatur , haud licet inficiari : verum omnium fuisse primam nequaquam concedemus, quin potius ante Imperii Persici excidium , Magnique Alexandri tempora nonnullorum saltem librorum versionem extitisse propugnamus ; quamvis amplius non esse, sed temporum vetustate penitus abolitam fateamur.

Aegy-

(IX)

45 Aegyptiaci Regni habenas moderante Ptolomaeo Philadelpho tertio Rege ab Alexandro Magno edita est Septuaginta Interpretum versio.

46 Hanc in Insula Pharo duo supra septuaginta Iudaeorum Seniores Legis, linguarumque tum Hebraicae, tum Graecae peritissimi concinnarunt.

47 Quapropter deserendi hac in causa Henricus Valesius, Aegidius Menagius, aliique critici recentiores, qui certissima Historiae, et antiquitatis hac de re documenta à locupletissimis testibus litteris consignata falsi insimulantes, futilibusque coniecturis (flocci faciendis) innixi, quasi de tripode decretorio iudicio pronunciant, hanc Versionem opus dumtaxat fuisse quinque Seniorum.

48 Viros illos LXXII. à Summo Sacerdote Eleazaro ad Ptolomaeum missos dubio procul Lagi ex Berenice filius vocavit, ut quam Alexandriae conquestis undique libris Bibliothecam erexerat, Iudaicis codicibus ditaret.

49 Etsi is ego non sim, qui ad aperiendum certum Ptolomaici Regni annum, quo Septuaginta opus lucem aspexit, inoffenso pede accedere valeam; negotium mihi arduum non erit, tempus in eo absumptum vobis indicare.

50 Singulos LXXII. Interpretes proprium habuisse cubiculum, in quod statis horis sese reciperent, libenter dabimus; ast seorsim, totidemque in cellulis inclusos suam versionem perfecisse apertè negabimus.

51 Nobis quoque displicet opinio de triginta sex domunculis eo fine constructis, ut binis Senibus una esset cellula ad translationem adornandam.

B

Pro-

52 Probabilius ergo censemus LXX. Interpretes in publico quodam loco , seu in magna Basilica ab omni tumultu , et strepitu remota , suaque miscentes colloquia hanc versionem absolvisse.

53 Nec solum Pentatheucum , ut nonnullis arri- sit , sed universos Iudaici canonis codices , quos post Iosephum refert M. Hieronymus in Prologo Galeato, Septuaginta Seniores in Graecam linguam vertere.

54 Ab istius translationis chronotaxi , quae in- terpolatricis manus sensit audaciam , pristinumque suum nitorem , integritatemque amisit , procul recedi- mus , Hebraeorumque textui , ac Vulgatae nostrae ita adhaerescimus , non secus ac polypus ad saxum.

55 Nihilosecius definiendis Catholicae nostrae Religionis dogmatibus , fidelique populo dirigendo celeberrimam illam LXX. versionem nedum idoneam olim fuisse , sed et divinae auctoritatis , Apostolorum factis , Sanctorum Patrum dictis , ipsiusque etiam Ecclesiae usu comprobatur.

56 Quocirca qua ratione , hac nostra tempestate authentica esse non debeat , haud capere possumus, cum vel eo potissimum argumento modò etiam divi- nae esse auctoritatis conficiatur.

57 Dic et eris mihi magnus Apollo , quot ante Hieronymum Latinae veteris Testamenti ex Graeca Septuaginta , et novi ex Graeco fonte prodierunt ver- siones , quoniam earum certum , praefinitumque nu- merum supputare impossibile iudicamus.

58 Id autem in propatulo est : has inter versiones principem tenuisse locum , quae *Itala* dicebatur, quamque summa veneratione Occidentis Ecclesiae prosequiebantur.

Vir

(XI)

59 Vir ille summus Hieronymus , qui operibus palma , cedroque dignis immortalem sibi peperit gloriam , vetus Testamentum , paucis quidem libris exceptis , ex Hebraico textu in latinam linguam convertit.

60 Nonnullos quoque Iudaici canonis libros ex Graeca Septuaginta versione in eandem transtulisse linguam , saepe saepius ipsemet testatur.

61 Haud nobis arridet Bellarmini doctrina , de totius Iudaeorum canonis ex Graeca Septuaginta in Latinum à Hieronymo facta conversione.

62 Novi foederis libros ad Graeci textus normam utique castigavit Presbyter Hieronymus : Latio autem numquam donavit.

63 Hanc emendationem nulla pene offensione fuisse receptam , testem damus omni exceptione maiorem : ¿ nosti illum ? M. P. Augustinum.

64 Felicem hunc exitum , eandemque plausus solemnitatem sortita non fuit ab initio Latina Hieronymi versio ex Habraeo veteris Testamenti textu : obtinuit tamen postea.

65 Decimo sexto Ecclesiae saeculo versiones plurimas Orthodoxi , Heterodoxique fecere , de quibus dum vobis placuerit.

66 Ventum ad nostram Vulgatam , quae quoad vetus attinet Testamentum , si paucos demas libros , antiqua versio non est ante Hieronymum scripta , sed quam ex Hebraico textu praeclarissimus hic Doctor in lucem edidit.

67 Si verò de novo Testamento sit sermo , Vulgata nostra Latina versio antiquissima quidem est , sed ab eodem S. Doctore ad Graecum textum emendata.

68 Ergo Vulgata Latina novi Testamenti versio illa eadem est , quae statim post sui editionem in Ecclesiis obtinuit ; veteris autem , licet multos nata sit ab initio adversarios , qui ei obstreperent ; à quibusdam tamen Ecclesiis suscepta fuit , imo ipso adhuc vivente D. Hieronymo , legi caepit , sensimque adeo invaluit , ut tempore S. Gregorii Papae eundem auctoritatis gradum cum illa veteri versione *Itala* obtinerit.

69 Temporis tandem progressu praecipuum arripuit locum , et ab universa Latina Ecclesia obviis ulnis excepta est , atque ab Oecumenica Tridentina Synodo omnibus aliis versionibus Latinis anteposita , et authentica iure optimo declarata.

70 Vulgatam Latinam versionem sacris primigeniis fontibus Hebraeis scilicet et Graecis à Tridentinis Patribus fuisse praelatam , putidum est Haereticorum mendacium , vilisque calumnia.

71 Nec nos in chorum enumeres eorum , qui , quod Vulgata à Tridentino Concilio authentica fuerit declarata , Hebraicum , Graecumque textum authenticos esse inficiantur.

72 Levissimi momenti vitiis , tenuibusque erratis Vulgatam Latinam scatere Tridentinos Patres non latuit : non igitur eo sensu eam authenticam declararunt , ut nulla menda quantumvis exigua in ipsa contineantur.

73 Id ergo dumtaxat sapientissimi illi Patres Sancti Spiritus lumine , quo erant plenissime affusi , iudicarunt , quod in his , quae alicuius sunt momenti , à primario , veroque Divinae Scripturae sensu minimè di-

(XIII)

distet ; illique in fidei , morumque rebus tanquam sacrae anchorae indivulsè adhaereant omnes Christiani.

74 Rudis planè , hebesque sit , oportet , qui id à Tridentina Synodo immeritò fuisse definitum contendat.

75 Legere Scripturam sacram patrio editam sermone , res est omnino indifferens , nec ab Ecclesia absolute interdicta , omnibusve praecepta.

76 De animarum autem salute pia haec mater sollicita , habita circumstantiarum ratione , vernaculas etiam Catholicorum versiones legere aliquibus interdiceri valet.

77 Plures interdum sensus sub una littera in Sacra inveniri Scriptura , Fides Catholica tenet.

78 Praeter litteralem sensum , mysticum quoque et accommodatum in sacris Litteris reperire licet.

79 Quandonam Scripturae verba in litterali sensu , quandonam verò in metaphorico accipienda , ex M. P. Augustino in palaestra indicabimus.

80 Mysticus Scripturarum sensus in allegoricum , tropologicum , et anagogicum quamoptime secatur : exemplis divisio illustrabitur.

81 In praecipuis veteris Testamenti partibus sensum mysticum conspicias , non autem in minutissimis quibuscumque particulis.

82 Mysticum sensum plerumque intendit Deus potius quàm litteralem.

83 Hoc inter utrumque discrimen : quòd ad fidei , morumque dogmata probanda litteralis firmum , ac stabile Theologis argumentum praebeat ; nullatenus

nus autem mysticus , nisi ab alio Scripturae textu , vel aliquo auctoritatem habente roboretur.

84 Accommodatitium sensum Sancti Ecclesiae Patres non semel in Scripturis usurparunt , quorum vestigia prementes , illum explodere nequimus.

85 Nonnullae requiruntur conditiones , ut Divinis Scripturis accommodatitius sensus adscribatur : illas in medium ponere , nobis haud erit iniucundum.

86 Ut decernatur fides , morumque dogmata sanciantur , ineluctabile argumentum ex accommodatitio sensu nunquam erues.

87 Scripturam in aliquibus capitibus claram esse , ac perspicuam tam certum est , quàm me esse marem.

88 Ridendi potius sunt , quàm confutandi haeretici , qui Sacram Scripturam ubique intellectu facilem , omnibus claram ac perviam esse temere effutientes , inoffenso pede totam , qua latè patet , perlustrare tentant , dum peritissimi Ecclesiae Doctores insudant , ac mirè sese torquent interpretes , etsi herculeo , indeffessoque studio diu noctuque versentur.

89 Deleatur ex hominum memoria insulsum illud paradoxum , singulos nempe homines , quantumvis rudes , illiteratos , rusticos , opifices , et alios de faece vulgi solo suo privato spiritu verum ac germanum Scripturae sensum a spurio et falso internoscere posse.

90 Qui arcanas velit Sacrae Scripturae perscrutari divitias , summa , qua par est , animi veneratione debet adorare ea , quae non intelligit , veramque interpretationem petere , et expectare a Catholicae Ecclesiae iudicio.

Ger-

91 Germanus Sacrae Paginae sensus a legitimis Orthodoxae Ecclesiae Rectoribus , Romano nimirum Antistite , caeterisque , quibus est Christiani gregis cura commissa , absdubio rimandus.

P. P.

His absolutis , quae circa primum Theologiae locum pertractari solent, quaestionibus , ad secundum certè erat progrediendum. Sed cum à suscepti muneris scopo aberrare minimè arbitremur , dum aliquali Sacrorum Codicum notioni quamtumvis levi mentem intendimus ; ideo singulorum utriusque Testamenti argumentum vidimus, illudque postulanti detegere pollicemur.

CHRISTI DOMINI , ET APOSTOLORUM TRADITIONES.

I Solam Scripturam decernendorum dogmatum normam , regulamque constituunt novatores , quoniam illam pro effraenato ipsorum libidinis aestu in pravum sensum detorquentes , facilius veritati repugnant , erroremque suum insolenti pervicacia tutantur. Hinc commotae tot bellorum procellae adversus sacratissimas Traditiones , quas nihilominus, divino Tridentinorum Patrum munimine instructi, pari pietatis affectu cum Sacra Scriptura suscipimus.

Quid

2. Quid enim aliud Divina Traditio est, nisi ipsiusmet supremi Numinis verbum vivae vocis oraculo hominum cordibus impressum, à progenie in progenies continua successione derivatum?

3. Multifariam partitur Traditio: in Divinam, Apostolicam, et Ecclesiasticam ratione originis; in fidei, morum, et disciplinae ratione obiecti; in perpetuam, et temporariam ex parte durationis, in liberam, et necessariam ex parte modi; quarum omnium notiones audiet, qui roget.

4. Sub Patriarchis, eorumque successoribus ad Moysem usque fidei regula non erat verbum in membranis, tabulisque servatum, sed traditum, per quod filii à parentibus Religionem, ritumque colendi Deum edocebantur.

5. In Mosaica lege multa certè sacris litteris exarata fuerunt; ast plurima quoque ex sola maiorum Traditione tenebantur.

6. Iesu Christi fidelibus, qui nascentem illius dilectissimam sponsam oculis conspexere, Divina Traditio penitus fuit necessaria.

7. Hac etiam aetate quamplurima solius Traditionis ope finita, cuius proinde necessitatem excludere summa dementia est.

8. Divina Traditio Theologorum locus est, ex quo invictissimam pro fide ac moribus, maximique roboris argumentationem illi assumere valent.

9. Divinas ab humanis seponere Traditiones, rem nunquam futuram cum Riveto, ac Barbeiracho caeteri clamant eiusdem farinae nebulones, quos quidem turpi ignorantia laborasse deprehendes subsequentibus canonibus à nobis in agone roborandis.

I.

(XVII)

10 I. Divinae Traditionis illud non est , cuius , in tota licet servetur Ecclesia , vel in Romanorum Pontificum decretis , aut in Conciliorum canonibus , seu in Patrum statutis initium invenitur.

11 II. Non Divina , non tradita ; sed humana inventaque est doctrina , in una tantum particulari Ecclesia servata.

12 III. Proprias inter ac privatas opiniunculas à Divinis dogmatibus secretum tene id omne , quod in vetustate ipsa duorum , aut trium hominum , vel certe Civitatis unius , aut etiam Provinciae contra communem aliorum sententiam comprobatum cernitur.

13 IV. Dogma , quod universa amplectitur Ecclesia , licet in sacris haud legatur Codicibus , ex Divina fuit Traditione.

14 V. Ab eodem emanat fonte doctrina ab universa Ecclesia quovis saeculo propugnata , quamvis in canonicis libris non reperiatur.

15 VI. Si quidquam in Ecclesia communi fidelium consensu probatum reperire est , quod ab homine non valet institui , à Christo derivari censemus.

16 VII. Quae in tota , qua latè patet , Ecclesia omni tempore continua , nec interrupta serie conservata est praxis , quaeque à Conciliis suam ducere non videtur originem , meritò ab Apostolis censetur instituta , quamvis ea sit , ut ab Ecclesia institui potuerit.

17 Quid autem facto opus sit , cum in aliquibus Ecclesiis alicuius dogmatis Traditio non reperitur , quae tamen in aliis videtur , ex Irenaeo , et Tertuliano dicemus.

18 Traditiones ad fidem spectantes constantes
C sunt

sunt, et immobiles; quae autem disciplinam, coerimoniaeque respiciunt, mutationi subiiciuntur.

SACROSANCTA CONCILIA.

1 Synodi, vel Concilii nomine, eadem quippe res est, nihil aliud intelligitur, quàm conventus Ecclesiae Praesulum instituti ad fidei, morumque controversias dirimendas, atque ad eas condendas leges, quas regulandis fidelium moribus iudicent opportunas.

2 Errant certè in media luce Lutherani, dum novum Concilium volunt, omnibus retro saeculis inauditum, ubi fidei, morumque lites finire, nedum ad Episcopos, et Sacerdotes spectet, sed et ad laicorum immitem, clamosamque turbam.

3 Cognitum apud omnes, perspectumque est, Concilia alia generalia esse, particularia alia, quae in Nationalia, Provincialia, et Dioecesana bene dissecantur.

4 A Christianae Ecclesiae exordio ad usque tertii saeculi finem Oecumenica nulla, sed particularia quamplurima habita fuere Concilia à solis animarum Pastoribus, non à laicis viris indicta.

5 Ea deinde visa sunt tempora, in quibus, sedatis Ecclesiae persecutionibus, generalia coeperunt celebrari Concilia, quorum priora octo à Christianis Imperatoribus fuisse convocata, fixis antiquitatis gradibus inhaerentes, pleno ore confitemur.

6 Reliqua omnia à Lateranensi I. ad Tridentinum usque à Romanis Pontificibus fuisse indicta, ex
Ec-

Ecclesiastica Historia luce meridiana clarius detegitur.

7 Laicorum nemo, etiamsi Regio, Imperialique honore insignitus, auctoritate propria Ecclesiasticos viros in Synodum compellere valet.

8 Solius Ecclesiae animarum Praesules competentis proprium ius illud est, quod vel ipsi agnoverunt Imperatores, ac palam confessi sunt.

9 A loci Ordinario Dioecesanae, à Metropolitanis Provinciales, à Primatibus Nationales Synodi cogendae.

10 Antistites in Ecclesiastici ministerii partem selectos in locum unum, in quo de rebus ad Ecclesiam spectantibus agant, congregare quit Summus Pontifex, cui soli, et non alteri Episcopo Divino iure facultas competit generalia convocandi Concilia.

11 Quod quidem non adeo absolutè, et generatim pronunciamus, ut dari aliqui casus non possint, in quibus ab alio quàm à Romano Pontifice generalia Concilia haud rite convocentur. Eosne scire desideras? in arena.

12 Quicumque laici, etsi prudentia, sapientia, et sacrarum litterarum peritia ad miraculum exculti, à ferendo in Conciliis definitivo suffragio excluduntur.

13 Soli Episcopi Divina institutione ius obtinent definiendi in Conciliis, quae credenda sunt, et agenda.

14 Eminentissimi S. Romanae Ecclesiae Cardinales, Abbates etiam, aequè ac Generales Ordinum Praepositi, quamquam illustrissimo Episcopali ornamento haud effulgeant, decisivo suffragio in his Coetibus Ecclesiastico iure potiuntur.

15 Episcopi venerabilem Concilii aulam occupantes in fidei causa non modò consultores , verùm etiam censores habendi.

16 Quamvis linceis oculis Synodos omnes recenseas , legitimam nullam invenies , cui quoad directionem , et suffragium Imperatores unquam prae fuerint.

17 Quoniam autem Catholicae Ecclesiae sunt protectores , pro concilianda pace , tuenda libertate , procuranda decretorum executione non semel honoratiorem locum in Conciliis habuerunt.

18 Oecumenicis omnibus Conciliis hactenus celebratis , uno alterove dempto , Divini ovilis Pastorum Maximus vel per se , vel per missos à se Legatos praefuit.

19 Ergo Antistites , ceterosque Patres in generali Concilio sedentes dirigere , atque in condendis canonicis cum suffragii praerogativa moderari , solius Romani Pontificis ius est ordinarium , quidquid in contrarium blaterent Launojus , et Basnagius.

20 Ludos operam faciet , qui , solius Dioecesanae , vel Provincialis , aut etiam Nationalis Synodi auctoritate munita dogmata , infallibilia esse nobis demonstrare aggredietur.

21 Huiusmodi tamen Conciliorum iudicia flocci facienda non sunt ; quinimo non levem coniecturam , sed momentum sanè grave ex eis vir Theologus accipiet , dummodo maior aliarum Ecclesiarum pars illis non repugnet.

22 Exerant quantum velint ingeniorum suorum acumina Lutherani , Calvinistae , aliique huius farinae

nae vitiligatores: generalia Concilia canonicè indicta, ac debitis conditionibus instructa in fide ac moribus definiendis fallibilia esse nunquam patefacient.

23 Pene me fugerat, quod minimè erat praeterendum; generalia nimirum Concilia Romani Pontificis confirmatione indigere, ut rata, firmaque habeantur.

24 Conciliorum de fide ac moribus decreta Summi Pontificis auctoritate firmata ad Sacram Scripturam nullomodo pertinent.

25 ? Tantumne tibi, Calvine, audaciae? ? Synodorum nedum necessitatem, verum et utilitatem omnino expellere anniteris? Surdo canis.

26 Ad quamcumque abolendam haeresim Oecumenici Concilii celebrationem necessariam non puto.

27 Si autem plures Ecclesias, easque insignes, aut errore, aut schismate laborare contigerit, remedium optimum erit, atque opportunissimum generalem adhibere Episcoporum conventum, quo catholica veritas firmetur, aut schismatis tollatur occasio.

28 Reliqua Oecumenicae Synodi celebrandae motiva, qui audire cupiat, sciscitetur, eaque trademus ex constanti Ecclesiae praxi, ac consuetudine.

P. P.

Conciliorum Nicaeni I. et II. Constantinopolitani I. II. III. et IV. Ephesini I. Chalcedonensis, Lateranensis I. II. III. et IV. Lugdunensis I. et II. Viennensis, Constan-

tien-

tiensis , Basileensis , Florentini , et Tridentini ortum , progressum , exitum , convocationis causam , tempus , praesidem , quid ad fidem , moresque spectans diffinitum fuerit , relictâ omni contentionis libidine , narrabimus. Quae autem sequuntur adserta , vindicanda suscipimus.

29 Nec minimum attenuatur Romani Pontificis Primatus ex VI. Nicaenae I. Synodi canone.

30 Constantinopolitanum I. Concilium Oecumenicum fuisse in dubium vocari nequit : ÷ ast qui amabo id fieri potuit ? hoc planè modo : Orientalis Ecclesia tunc temporis congregata Occidentali à Damaso coactae in unam , eandemque fidem fuit adunata.

31 Chalcedonensis Synodus Theodoretî scripta contra XII. Cyrilli anathematismos , Ibae Edesseni Antistitis Epistolam ad Marim Persam , atque Theodori Mopsuesteni scripta , quae *Iudaicae nugae* , ac *maledicta* appellantur , nec probavit , nec reiecit.

32 Constantinopolitana II. Synodus tria capitula proscripsit : cachinnis ergo excipiendi sunt blaterones , qui Generalia Concilia IV. et V. inter se discrepare nugantur.

33 A veritatis semita longo intervallo distat Eminentissimus Annalium Parens Baronius , dum existimat , Honorium non fuisse damnatum in VI. Synodo generali.

34 Laudatus Pontifex unicam in Christo voluntatem docentibus impensius , quàm par erat , favit , in
his

his coërcendis fuit negligens , Monothelitarumque haeresim latiùs disseminandi , silentio suo fidei causae prorsus noxio , opportunitatem eis suppeditavit. Et en iustissimam , verissimamque illius damnationis causam.

35 Non ergo in praefata Synodo anathemate percussus est , quòd unicam in Christo voluntatem , et operationem docuisset , aut de eius Orthodoxia dubitaretur.

36 Militaris Templariorum Ordo , qui annis ferè ducentis per Christianum Orbem steterat , iustis de causis suppressus est , et extinctus à Clemente V. sacro approbante Concilio Viennensi.

37 In Tridentina Synodo Generalium corona , cuncta sanctissimè fuere observata , quae ad Oecumenicum Concilium possent requiri.

VERA CHRISTI ECCLESIA.

1 ¶ Proh Deus ! ¶ Quot , quantisque maculis pulcherrimam Christi , eiusdemque dilectissimam sponsam coinquinare tentarunt noctis , et tenebrarum filii Lutherani , et Calvinistae ! ¶ Quot , quantisque tempestatibus hanc Petri naviculam agitarunt , ut ad scopulos (si fieri posset) alliderent ! ¶ Sed quàm infelici-ter his eventus successit ! Ipsa enim ita firma consistit , ut de omnibus , qui ei insultare ausi fuerint , plenam victoriam reportarit.

2 Greca quidem vox est Ecclesia , cui latinè convocatio respondet , quaeque , prout à Synagoga discreta , hoc pacto à nobis diffinitur : *Coetus Sancto-
rum*

rum sub uno capite Christo Deo servientium.

3 Ecclesiae divisionem in triumphantem, patientem, et militantem utrisque ulnis amplectimur: sed de militante solummodo nostrae progrediuntur positiones.

4 Omnes, qui ad coeleste regnum sunt destinati, ipsosque dumtaxat ad Ecclesiae universitatem pertinere, inquiebat olim Ioannes Wicleffus: ast vel lippis oculis notum, nec omnes, nec solos praedestinos huiusce matris sinum complecti.

5 & Ecquis tam plumbeus, obtusaeque mentis est homo, qui infideles sacro baptismatis lavacro haud regeneratos, sanctissimo Ecclesiae corpori inserere praesumat?

6 Nec Cathecumenos, quamvis Cathecumenatus apicem adeptos constaret, ad Ecclesiam spectare arbitramur.

7 Viros autem sine timore Domino servientes in sanctitate, et iustitia coram ipso comprehendit quidem Ecclesia, immanissimos quoque peccatores sive occultos, sive publicos, modò fidem exterius haud abnuerint.

8 Sacratissima fidei dogmata qui interius violant, de Ecclesia censendi sunt, dummodo sacrosancto baptismi fonte perfusi in externa cum fidelibus sub legitimis Pastoribus communione persistent.

9 Abeant in malam crucem, qui Lutheranos, Calvinistas, Zuinglianos, aliosque in apertam haeresim, manifestumque schisma prolabentes in Ecclesiae gremio collocare non dubitant.

10 Diris quoque devovenda distinctio illa inter
dog-

dogmata fundamentalia , et non fundamentalia à Iurio eo fortè fine conficta , ut saltem pelle ovina testus inter Christi membra computaretur.

11 Habet Ecclesia suos characteres , quibus à falsa , et heterodoxa discernatur. Hi verò sunt , qui à Constantinopolitana Synodo traduntur : Una , Sancta , Catholica , Apostolica.

12 Etsi ergo ex omni gente filios generet , vel minimam scissurae umbram haud patitur , sed una est , esseque debet vera Christi Ecclesia.

13 In tribus potissimum haec unitas refulget, in Fide nimirum , Sacramentis , & Pastoribus.

14 ? Huiusce unitatis centrum quaeris ? Nullibi invenies nisi in Romana Sede.

15 Et vocationis , et professionis sanctitate , qua Lutheranorum , Calvinistarumque conventicula orbantur , nostra ornatur Ecclesia.

16 Aliqua esse huius membra , quae in gravissimis sceleribus temporis faciant iacturam , minimè ignoramus : omnia autem iniquitatibus ita esse infecta, ut in nullo interna sit sanctitas , nobis haudquaquam potuimus suadere.

17 ? Vidistin illam fidelium societatem , quae nominis *Catholici* honorem semper et ubique retinuit ? Ecce ergo eandem veram Ecclesiam.

18 Ex hac voce *Catholica* firmum pro vera Ecclesia argumentum capies , seu Christianam societatem , quae verè est Catholica , veram esse Salvatoris Ecclesiam certò comprobabis.

19 Dum Ecclesiam *Catholicam* esse audis , triplicem intellige universitatem , Doctrinae scilicet,
D Com-

Communione permanentis , et succesivae.

20 Non Lutherana , non Calviniana , sed Romana Ecclesia , haecque sola Catholica est.

21 Sola etiam Romana communitas est Apostolica , et secundum doctrinam , et secundum auctoritatem.

22 Iure ergo à Christi haereditate societates omnes à Romana discrepantes repellimus , meritoque hanc solummodo ut veram tenemus Ecclesiam , extra quam salus frustra omnino quaeritur.

23 *¿ Quis (ita cum Martino Luthero eius asseclae blasphemant) Ecclesiam nobis monstrabit , cum sit occulta in spiritu , et solùm credatur ? ; O miseranda hominum caecitas ! ¿ Quid enim amplius dicturus sum quàm caecos (verbis utimur M. P. Augustini) , qui tam magnum montem non viderint , qui contra lucernam in candelabro positam oculos claudunt ?*

24 Bellis , seditionibus , et haeresibus opprimi quidem ; at nunquam caeca nocte , crassaque caligine adeo occultari , et circumfundi poterit Ecclesia , ut nulla eius facies effulgeat.

25 Non est quod fidei iacturam in Ecclesia vereamur , falli siquidem ac fallere nescia est , quoniam Divino Spiritu ita gubernatur , et agitur in vera dogmata , ut in falsam fidei doctrinam venire non possit.

26 Neque id tantùm ad eam Ecclesiam , quae fuit Apostolorum tempore , referendum putes ; verùm etiam ad Catholicam , quae nunc est , quaeque ad saeculi usque consumationem permanebit , cunctae licet fremant inferni portae.

Hunc

(XXVII)

27 Hunc sempiternum veritatis spiritum non modo omnium fidelium collectio habet, cum eodem gaudeant Ecclesiae Principes, ac Pastores.

28 Ergo ex Catholicae Ecclesiae iudicio firmissimum ducitur argumentum ad comprobandas fidei, morumque veritates.

29 Fallaci lingua vociferant Iansenistae, Sacrosanctae Ecclesiae iudicium circa *Fausta Dogmatica* haud esse infallibile.

30 Hinc à celeberrima Clementis XI. Constitutione *Unigenitus*, utpote communi Ecclesiarum suffragio comprobata, illicita omnino appellatio ad Concilium Generale futurum.

31 Postremò Romanae Ecclesiae decretum, quo hominum aliquem Sanctorum fastis adscribit, certum, fucique inscium.

32 Credimus ergo, etsi non fide Divina, canonizatum hominem verè esse sanctum.

ROMANI PONTIFICIS IUDICIUM.

1 In scaenam iam venit Theologorum locus, quem Haeretici, Lutheri praesertim, Calvinique gregales furore adeo acerbo insectantur, ut nedum magno argumentorum, sophismatumque apparatu contra illum insurgant, verum et probosis eum aspernentur conviciis. Sed fremant licet, et obstrepant, à Catholica fide, pro qua, quoad spiritus nostros reget artus, verbo, calamo, sanguine, si opus fuerit, pugnatueros, nec centum bouum iugis nos unquam poterunt dimovere.

2 A beatissimo igitur Apostolo Petro, eodemque

sacratissimo Jesu-Christi in hoc Orbe Vicario loci huius initium sumentes , supra universum Domini gregem , reliquosque Apostolos non solum dignitatis , et honoris , sed etiam potestatis , et iurisdictionis Primum à Christo Domino accepisse , pleno , apertoque ore fatemur.

3 Recte ergo Vaticano fulmine fuere protriti duo , qui circa XVII. saeculi medium in lucem prodire , libelli , eo quod Paulum Petro in Ecclesiae regimine coaequabant , duoque constituebant capita , quamvis in unum coalescentia.

4 Ecclesiasticae Historiae ignaros hinc ut in pluribus aliis sese exhibent scelerati avitae Religionis hostes , caetus Apostolici caput Romam advenisse pernegantes.

5 Anno Imperatoris Claudii secundo Petrus Romam perrexit , ibique Ecclesiam fundavit , quam ad obitum usque rexit.

6 Romae vitae occasum subiit Apostolorum Princeps , iuxtaque viam triumphalem in Vaticano sepultus totius Urbis veneratione celebratur.

7 Defuncto Petro , summa potestas Ecclesiam regendi extincta nullatenus est , sed qui illius sedem occupat , ei succedit cum plenitudine potestatis Petro collatae.

8 Romani Pontificis de aliqua controversia iudicium Locus Theologicus est.

9 Pium VI. in Apostolica Petri Cathedra sedentem (quem ad multa tempora incolumem Deus servet) verum esse Pontificem , Divina fide tenendum.

10 Fabella est , omni veritatis specie destituta , à
no-

nostrisque finibus eliminata, meretriculam quamdam, audacemque mulierculam, Ioannam nomine, inter Leonem IV. et Benedictum III. Romanam Sedem occupasse.

I I Divino iure Episcoporum quilibet fidei, morumque controversiarum iudex est.

I 2 Irrefragabile certe non est, ab Episcopis extra Concilia seorsim latum iudicium: verumtamen, ni error evidens, illius ratio haberi debet.

SANCTORUM PATRUM AUCTORITAS.

I Etsi nihil apud novitatum amatores, veraeque fidei inimicos solemne magis sit, ac usitatus, quam patrum Sanctorum parvipendere documenta, fulgentissimisque hisce Ecclesiae lampadibus praeferre haud timeant nonnullos è Catholicorum choro deiectos, lucifugas, ac tenebriones: ea tamen, et quidem egregia apud Christi fideles invaluit consuetudo, ut dum fidei causa ageretur; illorum, qui et doctrina, et sanctitate claruere, sententiam exquirerent, cuius firmitatem sequentes, quas appingimus theses, commonstrabunt. Sed prius internoscamus oportet, quanam Doctores Ecclesiae, ac Patres sint appellandi.

2 Doctor ille censetur, quem ob eminentem doctrinam, sanctissimamque vitam, ut talem Ecclesia agnovit, recepit, ac declaravit. Idem de Patre dicendum, modo praedictis competentem adiunxeris antiquitatem.

3 Sanctorum Ecclesiae Patrum auctoritas in iis quaestionibus, quae naturali humanae mentis lumine

con-

concluduntur , certa argumenta non suppeditat , sed tantum pollet , quantum consentanea naturae ratio persuaserit.

4 Ex unius , alteriusve Patris de Theologicis rebus iudicio , caeteris de re eadem silentibus , firmum , ac ineluctabile argumentum nequaquam vir Theologus educet.

5 Plurium Patrum in unum dogma consensus , reliquis licet paucioribus ex altera parte reclamantibus , multum quidem probabile , ast non omnino certum argumentum conficit.

6 Communis omnium Sanctorum Patrum , concorsque sententia in his , quae fidem , moresque respiciunt , certam Theologo doctrinam ostendunt.

7 Sancti illi Patres caeteris sunt anteponendi , qui data opera rem , de qua lis est , tractarunt.

8 Ergo in Religionis negotio Sanctorum Patrum opera Theologo evolvenda , sed cum delectu , nec omnia eorum dicta exosculanda , sed quibusdam cautionibus adhibitis , quae enucleandis incedimus parati.

*DOCTORUM SCHOLASTICORUM , AC PONTIFICII
IURIS AUCTORITAS.*

I Nonnullos extitisse Theologiae Professores , qui artium dominam , ac Reginam frigidis , spinosis , implexisque quaestionibus ita deformarunt , et infuscarunt , ut de antiqua sua venustate vix aliquid retineret ; confecta res est , non oppugnamus : ¿ quid inde ? ¿ eritne propter paucorum vitia omnium corona
tra-

traducenda? absit. Scholasticos igitur Theologos, qui hoc nomine sint digni, asserere quidem, et vindicare è re nostra est.

2 Itaque si ex certo, et minime circumductili animo quidquam in re quidem gravi Theologi omnes praefinierint, illud teneamus oportet, ne turpi temeritatis dedecore polluamur.

3 Concordi omnium Theologorum scholae de fide, ac moribus Christiano populo necessariis doctrinae resistere, si haeresis non sit, proximè ad eam accedit.

4 In Theologica pugna Scholasticorum plurium ex iis etiam, qui sua placita ad Scripturae, et Patrum normam exigere profitentur, in aliquod dogma consensus, si alii insignes, quamquam numero pauci, contra decertant, non pluris est ponderis ad faciendam fidem, quam ipsorum ratio, vel gravior etiam auctoritas comprobarit.

5 Scholastici, quibus Bibliorum testimonia rarissima, Conciliorum mentio nulla, quique nihil ex antiquis Sanctis olent, sed humana dumtaxat ratione, ac recentiorum pondere sua placita firmant, nihil certè nobis proderunt ad fidei, morumque assertiones roborandas.

6 In pretio apud Theologum esse debet doctrinale iudicium latum ab his Academiis, quae sapientiae, et eruditionis fama commendantur, quaeque fidei, morumque contentiones ad debitum Scripturae, et Traditionis regimen expendere solent.

7 Cum Theologia ex Ecclesiae Canonibus, veluti ex fonte suos rivulos ducat, tantum abest, ut à Theologi munere Canonum disciplinam removen-
dam

dam putemus, quinimo iis, qui Pontificum ignorent decreta, nimis multa deesse ad usus Theologiae necessarios arbitramur.

8 In decernendis fidei controversiis Sacrorum Canonum intelligentia non à Iurisperitis, sed à Theologis petenda.

9 Quaecumque de moribus vel in Sacris litteris continentur, vel ex eisdem per certam connexionem conficiuntur, vel etiam ex principiis naturae ratione constitutis praescribuntur, ea Theologus quasi suo sibi iure assumet, Iureconsultisque exposita, et enucleata tradet.

10 Cum de moribus Ecclesiae, et Religionis institutis per leges tantum Pontificias decernitur, aut de poenis iure praefinitis incidat quaestio, Iurisperitorum omnium communem consensum si Theologi negligant, periculosè nonnumquam et turpiter errabunt.

HUMANA HISTORIA.

1 Quòd in dissertatione adversum Christianae fidei inimicos gestarum rerum monumenta Theologo peropportuna sint, clarissimorum virorum usus apertè confirmat. Historia igitur nedum Ecclesiastica, cuius et cognitio magnos fructus, et ignoratio varios parit errores, verùm et ea, quae ab ethnicis fertur auctoribus scripta, Theologo utilissima est.

2 Sedulò Theologus videat, ne omne Historiarum genus indiscriminatim commendet: subdolae enim comminiscuntur aliquae, quas ut à veris discernere queat, nonnullas in circo regulas apprimè idoneas referemus.

Cer-

(XXXIII)

3 Certissimè tene, et nullatenus dubites, Historicum haberi nullum, si sacros demas Auctores, qui idoneus sit ad faciendam in Theologia fidem omnino certam, prorsusque irrefragabilem.

4 Nihili aestimandi sunt Acatholici Auctores in his, quae adversum Apostolicam Ecclesiam, Romanam Sedem, eiusque Duces vanis figmentis garriuntur.

5 Nec fidem unquam praestabimus variis quibusdam in speciem piis narrationibus, quas nonnulli Scriptores, etsi revera Catholici, plurimum simplicitate decepti, aut etiam zelo, sed non secundum scientiam, in libris suis disseminarunt.

6 Historicos, qui facta diligenti examine librarunt, accuratiorique iudicio subiecerunt, quique graves sunt ac fidedigni, quales et in Ecclesiasticis, et in Saecularibus fuere, haud aspernetur Theologus, probabile enim argumentum ei suppeditant ad suas assertiones roborandas.

7 Historicorum omnium consensus nullo contradicente certum offert argumentum, ut Theologiae dogmata firma constituentur.

PHILOSOPHORUM PONDUS.

1 Philosophorum opera Theologus discutere debet, non ea unice curiositate, ut singulorum placita obtineat, sed ut veritates ab illis proprio marte acquisitas ad Christianum dogma locupletandum convertat.

E

Ca.

2 Caveat autem ne illorum argutias , omniumque sententias tractatibus suis misceat , atque ita ex malo exordio in fabulas , et deliramenta procedat , Theologicumque dogma ludum , et iocum faciat.

3 Philosophorum dicta eorum , qui falsa senserunt , quorumque doctrina erroribus naturae rationi contrariis plena fuit , Theologicam nequit adiuvere doctrinam , et latentia cognita facere.

4 Philosophi illi dumtaxat Theologis perutiles erunt , qui non barba , et pallio tenus , sed revera fuere Philosophi , quique naturae vim , et effecta , morum , ac vitae normam via , et ratione indagarunt , magnaque ex parte adepti sunt.

5 Antiquorum Philosophorum una , eademque consensio , recentiorum examine expensa , votisque comprobata , certam facit fidem Philosophici dogmatis.

6 Cum autem de unius , aut alterius Philosophi secta disseritur , quò quisque doctior fuerit , et gravior ; eò illius et probabilior auctoritas , et fide dignius testimonium : nulli tamen eorum ita sese debet adiudicare Theologus , ut nec minimum ab eo discedat.

7 Humani iuris facultatem Theologiae ancillulam , ac pedisequam recte vir Theologus discet ; in multis enim ipsi commoda erit.

NATURALIS RATIO.

1 Turpi capiuntur errore , qui aures ad naturae rationes penitus occludunt , à naturae argumentis haud ali-

aliter abhorrentes, quam si essent Theologiae adversa et inimica.

2 Naturalem ergo rationem à Theologo consulendam illi forsitan ignorabunt, quos lateat rationem homini à Deo datam ad veritatem comparandam.

3 Naturalis rationis generalia et communia principia certum praestant Theologo argumentum.

4 Conclusiones, ex illis alia via quàm per demonstrationem illatae lineam non excedunt probabilitatis.

PROPOSITIONUM CENSURAE.

P. P.

Licet ex hactenus dictis habeat Theologus unde plena manu et ad confirmandum, et ad refellendum suas promat argumentationes; facile norunt omnes, qui in litterarum studiis aliquandiu exercentur, scire eum interesse qua censura, seu nota affici debeant propositiones, quae fidei, morumve regulis opponuntur. De propositione igitur haeretica, erronea, scandalosa, blasphema, piarum aurium offensiva, temeraria, seditiosa, suspecta, haeresi proxima, haeresim sapiente, improbabili, male sonan-

(XXXVI)

nante , et damnabili , dum me volueris lo-
quentem , non gravabor.

O. S. R. E. C. S.

Vt. D. D. Bruno Andreu,
Pro Semin. reg. Ap. Sub-Del.

Vt. D. D. Josephus Lledó, Vt. Dr. D. Vincentius
Stud. Reg. et Rect. Oribuela,
Cen. Reg.

Imprimatur,
Montalvo.

